

שלושים יום קודם הפסח

פסחים ו, א

תניא שואלין ודורשין בהלכות הפסח קודם הפסח ל' ... שהרי משה עומד בפסח ראשון ומזהיר על הפסח שני שנאמר ויעשו בני ישראל את הפסח במועדו, וכתוב ויהי אנשים אשר היו טמאים לנפש אדם.

ר"ה ז, א

שהיו אומרים עד הפורים, כיון דאמר מר שואלין בהלכות הפסח קודם לפסח שלשים יום (ופרש"י שם: לפי שהיו חכמים אומרים שאין מעברין א"כ נתיישבו בדבר לפני הפורים ... שכבר מן הפורים ואילך התחילו הדרשנים לדרוש ברבים בהלכות הפסח).

סנהדרין יב, ב

מפוריא לפסחא תלתין יומין הוו, ומפוריא דרשינן בהלכות הפסח, דתניא שואלין בהלכות הפסח קודם לפסח שלשים יום.

תספות בכורות נז, ב ד"ה בפרוס

בפרק קמא דר"ה (דף ז. א.) נמי משמע כן שמיום הפורים מתחילין לדרוש ולא מקודם ... שמע מינה דערב הפסח בכלל השלשים יום ... ותימה ... דעיקר מה שדורשין בהלכות הרגל קודם לרגל אינו אלא מפני [ה]קרבות ... ועיקר דרשא דהלכות פסח משום פסח גופיה הנשחט ערב פסח, ולא משום ימות הפסח, דהא נפקא פ"ק דפסחים (דף ו: א.) מ[הא] דנביא עומד בפסח ראשון ומזהיר [על] פסח שני, ועיקר [הלכות פסח] שני לשחיטת [ה]פסח שני ... וי"ל דלעולם אין יום המעשה בכלל, ולא חילקו חכמים בין פסח לסוכות ... ואע"ג דנביא עומד ... ומזהיר על [ה]פסח היינו על שחיטת פסח שבי"ד, מכל מקום לדורות, ממה שיש להזהיר על כל פסח, לא חשו חכמים למהר יום אחד בפסח יותר מבחג.

שוע"ר סי' תכט

א חכמים הראשונים תקנו בזמן שבית המקדש היה קיים שיתחילו הדרשנים לדרוש ברבים הלכות הרגל שלשים יום לפני הרגל דהיינו שמפורים ואילך ידרשו הלכות פסח ומחמשה באייר ואילך ידרשו הלכות עצרת ומי"ד באלול ואילך ידרשו הלכות החג לפי שכל אחד ואחד הדר בארץ ישראל חייב להביא ברגל ג' קרבנות עולת ראייה ושלמי חגיגה ושלמי שמחה וכל קרבן צריך להיות נקי מכל מום ומשאר דברים הפוסלים את הקרבן לפיכך תקנו חכמים לדרוש הלכות הרגל שלשים יום לפניו כדי להזכיר העם את הרגל שלא ישכחו להכין בהמות הכשרים לקרבן ויהיה להם שהות כל שלשים יום.

ב ותקנה זו לא נתבטלה מישראל אף לאחר שחרב בית המקדש שכל חכם היה שונה לתלמידיו הלכות הרגל שלשים יום לפניו כדי שיהיו בקיאים בהלכותיו וידעו המעשה אשר יעשון ולהמון עם היו דורשים הלכות הרגל בשבת שלפניו שבשבת זו היו מתקבצין כל העם מכל הכפרים לשמוע הלכות הרגל מפי החכם לפיכך נהגו בדורות האחרונים שהחכם דורש הלכות פסח בשבת שלפניו אם אינו ערב פסח והלכות החג דורש בשבת שובה (אבל עצרת אין בו הלכות מיוחדות שכל איסור והיתר הנוהגין בו נוהגין גם כן בפסח וסוכות). והעיקר לדרוש ולהורות להם דרכי ה' וללמד להם המעשה אשר יעשון ולא כמו שנוהגין עכשיו.

ג ובדורות הללו שאין החכם שונה לתלמידיו הלכות (לפי שהכל כתוב בספר) מצוה על כל אחד ואחד שילמוד הלכות הרגל קודם הרגל עד שיהיה בקי בהם וידע המעשה אשר יעשה:

ד משה רבנו עליו השלום תיקן להם לישראל שיהיה כל חכם העיר דורש לבני עירו בכל רגל בענינו של יום נס הנעשה בו ביום כגון בפסח ביציאת מצרים ובעצרת במתן תורה ובחג בהיקף ענני כבוד וגם כן ידרוש לעם בכל רגל הלכות הצריכות לבו ביום שיודיע להם האסור והמותר בו ביום הלכות פסח בפסח והלכות עצרת בעצרת והלכות חג בחג אף על פי שדרש להם הלכות הרגל שלשים יום לפניו. ועכשיו אין נוהגין לדרוש הלכות בחג עצמו (לפי שהכל כתוב בספר) אלא דורשין באגדה מענינו של יום כמו שיתבאר בסימן תקכ"ט.

שוע"ר סי' תרצה

טוב לעסוק מעט בתורה קודם שיתחיל הסעודה, וסמך לדבר ליהודים היתה אורה ושמחה, ודרשינן אורה זו תורה.